

2/48-237/1127

T.C.	
Tarih	4. 6. 1999
Sayı	1/19-17

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Şebinkarahisar adı ile yeni bir il kurulması hakkında Kanun Teklifim ekte sunulmuştur.

Tensiplerinize arz ederim. 2.6.1999

Rasim ZAIMOĞLU
Giresun Milletvekili

GEREKÇE

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra il ve ilçe sayıları ile il merkezlerinin çeşitli nedenlerle değiştirildiği bilinmektedir. 1982 Anayasası'nın 126.cı maddesindeki hükme göre; Türkiye, Merkezi İdare kuruluşu bakımından coğrafi durumuna, ekonomik şartlara ve Kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere, illerde diğer kademeli bölümlere ayrılmıştır.

Kamu hizmetlerinin ülke düzeyinde verimli ve etkili bir şekilde yürütülebilmesi, ülkemizin coğrafi yapısındaki özelliklerin değerlendirilmesi ayrıca sosyal kültürel ve sosyo-ekonomik değerlerin de çok iyi şekilde takip edilmesini gerektirmektedir.

Bilindiği gibi taşra teşkilatı, merkezi idarenin önemli bir icra birimidir. Bu nedenledir ki Merkezi idarede yapılan reformlar doğrultusunda ulaşılan modern yönetim anlayışının taşra teşkilatına yansıtılması zorunludur. Bu yönetim biliminin temel ilkelerinden birisidir. Mülki idare taksimatının değişen şartlara uygun hale getirilmesi kaçınılmaz kabul edilir.

1923 tarihinde çıkan bir yasa ile Türkiye'de bulunan livalar il haline getirildiğinde Şebinkarahisar'da il olmuştur. Ancak vilayetlerin yeniden düzenlenme çalışmaları çerçevesinde birçok il ilçe haline getirilmiş. Bu arada Şebinkarahisar da 1933 tarih ve 2197 sayılı Kanunla ilçe haline getirilmiştir. Şebinkarahisar Türkiye coğrafyasında Karadeniz ile İç Anadolu Bölgeleri arasında iklimi, bitki örtüsü, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı farklı bir bölgede yer alır.

Kelkit Vadisi olarak bilinen yaklaşık 8000km²'lik bu alanda yaklaşık yarım milyon civarında insan yaşamaktadır. Bu bölge Doğu'da Giresun ilinin Alucra, Kuzeybatı'da Sivas ilinin Koyulhisar, Tokat ilinin Reşadiye, Ordu ilinin Mesudiye, Kuzeydoğu'da Giresun ilinin Şebinkarahisar ilçelerinden ve Suşehri ilçesinden oluşur.

Bölgeyi çevreleyen yüksek dağlar ve engebeli araziler vadi etrafında aşılması zor, tabii sınırlar içinde bir bütün oluşturmaktadır. Bu nedenledir ki Bölge içinde toplam altı ilçe sekiz bucak ve 473 köyde yaşayan yaklaşık yarım milyon insan yıllardır il merkezleri ile her türlü sosyal, kültürel, ticari, ekonomik ilişkisi kopuk olarak yaşamaktadır. Bu kopukluğun kalkınma açısından olumsuz etkileri görülmektedir.

İlçelerin il merkezlerine uzak olmaları yanında Karayollarının yüksek rakımlı geçitlerden aşılması ulaşımı engelleyen önemli bir sebeptir. Alucra, Şebinkarahisar ilçelerini Giresun iline bağlayan karayolu üzerinde 2200 rakımlı Eğriol 2260 rakımlı Şehitler geçidi, Koyulhisar ile Suşehrini Sivas'a bağlayan Karayolu üzerinde 1925 rakımlı Karabayır, Mesudiye, Ordu Karayolu üzerinde 1940 Mt. rakımlı Harçbeli gibi geçitler, ayrıca karayollarının engebeli güzergah izlemesi ulaşımı önemli ölçüde aksatmaktadır. İlçe merkezlerinin tamamında il merkezine gidiş 3 ile 5 saat arasında değişmektedir.

Sonuç olarak; Etrafı aşılması zor tabii sınırlarla çevrili 8000km²'lik Kelkit Vadisi'nde yaklaşık yarım milyon insan il imkanlarının uzağında yaşamaktadır.

Bu vadede eksikliği şiddetle hissedilen bir "Vilayet Merkezi" tesis edilmesiyle;

İDARİ AÇIDAN

a) Yönetimde sürat ve kolaylık sağlanacaktır.

ULAŞIM AÇISINDAN

- a) İl Merkezine gidebilmek için vatandaşın yaşadığı zorluk ve yol masrafı azalacaktır.
- b) Trafik kazaları ve neticesinde can, mal kaybı büyük ölçüde önlenecektir.

EKONOMİK AÇIDAN

- a) Kapalı ekonomi arzeden bölgeye, dışarıya açılan bir merkez kazandırılmış kaynaklar işletilmiş olacak, ticaret gelişme seyri yükselecektir.
- b) Bölgede sanayi gelişecek, güçlenecek akabinde istihdam artacak, ihtiyaçların karşılanmasına yönelik hizmet ve bilgi akımı hızlanacaktır.
- c) Bölgede turizm gelişecektir.

SOSYAL VE KÜLTÜREL AÇIDAN

- a) Bölge, kültürünü tanıtmaya ve geliştirme imkanına kavuşacaktır.
- b) Kültürel ve sosyal faaliyetler artacak, spor gelişecek, sosyal ilişkiler güçlenecektir.
- c) Yöre insanının öğretime ilgisi artacak, uğraşı alanları çoğalacak kültür seviyesi yükselecek, yetişmiş insan gücü artacaktır.

Eskiden il olan Şebinkarahisar' a Osmaniye ilçesinde olduğu gibi il olma hakkı verildiğinde Kelkit vadisi, yurt ekonomisine katkısı artmış, gelişme seyri artan, hızla kalkınan, ulaşım sorunu büyük ölçüde çözülmüş, yüksek Milli Kültürden payını almış insanların yaşadığı ve en önemlisi göçün durduğu bir bölge olacaktır.

ŞEBİNKARAHİSAR ADI İLE YENİ BİR İL KURULMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.- Ekli (1) sayılı listede adları yazılı ilçe, bucak, kasaba ve köyler bağlanmak suretiyle Şebinkarahisar adıyla il kurulmuştur.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunla kurulan ilde merkezi idare tarafından oluşturulacak teşkilata ait diğer kadroları bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde ihdas etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu kadrolara yapılacak atama işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 günlük süre içinde tamamlanır.

Bu süre içinde yeni kurulan ilde ve bu ile bağlanan ilçelerde merkezi ve mahalli idarelere ait her türlü iş ve işlemler ile idari ve adli davalar ile bunlara ilişkin bütün iş ve işlemler mevcut bağlılık durumuna göre yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunla kurulan ilin İl Genel Meclisleri İl Merkezi kabul edilen ilçe ile bu il'e bağlanan diğer ilçelerin mevcut İl Genel Meclisi üyelerinden teşekkül eder. İl Genel Meclisi Valinin davetiyle toplanır, organlarını seçer ve bütçelerini yaparlar.

İlk toplantıda seçilen organların görevleri İl Genel Meclisinin dönembaşı toplantısı olan Kasım ayı toplantısına kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu Kanunla kurulan il'e bağlanan ilçelerdeki İl Özel İdarelerinin özel hukuk hükümlerine tabi olanların haricindeki bütün nakit, varidat, tahakkuk, tahsilat, bakaya muamele ve hesapları, menkûl ve gayrimenkûlleri, hak, alacak ve borçları ve bunlarla ilgili defter, dosya ve evrak kanunun yürürlüğe girmesini takip eden 90 ıncı günden itibaren bu ilçelerin bağlandığı İl Özel İdaresine geçer ve bu tarihi takip eden 10 günlük süre içinde devir ve taslimi yapılır.

Gayrimenkûllerin tapu kayıtları harçsız olarak yeni il'in özel idaresi adına tashih ve tescil edilir.

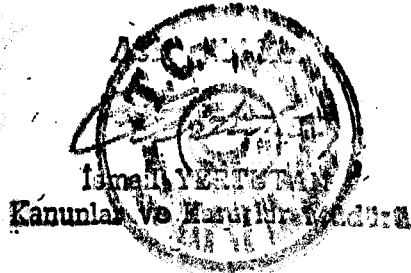
Özel İdare kadrolarında bulunup bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görev yapan memurlar kadroları ve her türlü özlük haklarıyla birlikte başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu ilçelerin bağlandığı İl Özel İdaresine devredilmiş sayılır.

Bu personelin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden 90 günlük süre içindeki maaş ve ücretleri ile her türlü özlük hakları halen bağlı bulundukları il özel idarelerince karşılanır. 90 günlük sürenin bitiminin maaş ve ücret ödeme tarihine denk gelmemesi halinde bu süre peşin ödenmiş olan en son maaş ve ücretin ait olduğu zaman sonuna kadar uzatılmış sayılır. Bu ödemeyi yapmış olan İl Özel İdarelerince herhangi bir iade talebinde bulunulmaz.

Bu Kanunla kurulan İl'in Özel İdare bütçesinin yürürlüğe girmesine kadar geçen süre içinde bu İl'e bağlanan ilçelerdeki özel idarelere ait personelin özlük haklarına ilişkin her türlü ödemelerin mahsubu bilahare yapılmak üzere, halen bağlı bulundukları İl Özel İdarelerince karşılanmasına devam olunur.

MADDE 3.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ŞEBİNKARAHİSAR İLİNE BAĞLANAN İLÇE, BUCAK VE KÖYLER

Sıra No :	Adı :	İlçesi :	Bucağı :
1	Ahırcık	Şebinkarahisar	Merkez
2	Akbudak	Şebinkarahisar	Merkez
3	Alışar	Şebinkarahisar	Merkez
4	Altınçevre	Şebinkarahisar	Merkez
5	Arslanşah	Şebinkarahisar	Merkez
6	Baltaşı	Şebinkarahisar	Merkez
7	Bayhasan	Şebinkarahisar	Merkez
8	Bayram	Şebinkarahisar	Merkez
9	Buzkeçi	Şebinkarahisar	Merkez
10	Çağlayan	Şebinkarahisar	Merkez
11	Çakır	Şebinkarahisar	Merkez
12	Dereköy	Şebinkarahisar	Merkez
13	Diler	Şebinkarahisar	Merkez
14	Doğanyuva	Şebinkarahisar	Merkez
15	Dönençay	Şebinkarahisar	Merkez
16	Duman	Şebinkarahisar	Merkez
17	Ekecek	Şebinkarahisar	Merkez
18	Erentepe	Şebinkarahisar	Merkez
19	Evcili	Şebinkarahisar	Merkez
20	Gökçetaş	Şebinkarahisar	Merkez
21	Güneygören	Şebinkarahisar	Merkez
22	Gürpınar	Şebinkarahisar	Merkez
23	Güvercinlik	Şebinkarahisar	Merkez
24	Hacıömer	Şebinkarahisar	Merkez
25	Hasanşeyh	Şebinkarahisar	Merkez
26	Hocaoğlu	Şebinkarahisar	Merkez
27	Gündoğdu	Şebinkarahisar	Merkez
28	Kayalı	Şebinkarahisar	Merkez
29	Kınık	Şebinkarahisar	Merkez
30	Konak	Şebinkarahisar	Merkez
31	Ocağtaşı	Şebinkarahisar	Merkez
32	Ovacık	Şebinkarahisar	Merkez
33	Ozanlı	Şebinkarahisar	Merkez
34	Örencik	Şebinkarahisar	Merkez
35	Saraycık	Şebinkarahisar	Merkez
36	Sarıyer	Şebinkarahisar	Merkez
37	Siphai	Şebinkarahisar	Merkez
38	Suboyu	Şebinkarahisar	Merkez
39	Sultankonağı	Şebinkarahisar	Merkez
40	Şahinler	Şebinkarahisar	Merkez

Sıra No :	Adı :	İlçesi :	Bucağı :
41	Şaplıca	Şebinkarahisar	Merkez
42	Taşcılı	Şebinkarahisar	Merkez
43	Tekkaya	Şebinkarahisar	Merkez
44	Tepeltepe	Şebinkarahisar	Merkez
45	Topluagıl	Şebinkarahisar	Merkez
46	Toplukonak	Şebinkarahisar	Merkez
47	Turpçu	Şebinkarahisar	Merkez
48	Uğurca	Şebinkarahisar	Merkez
49	Yakınca	Şebinkarahisar	Merkez
50	Yaycı	Şebinkarahisar	Merkez
51	Yedikardeş	Şebinkarahisar	Merkez
52	Yeniyol	Şebinkarahisar	Merkez
53	Yıltarıç	Şebinkarahisar	Merkez
4	Yumrucaktaş	Şebinkarahisar	Merkez
55	Altınova	Şebinkarahisar	Merkez

ALUCRA İLÇESİ
Merkez Bucağı

Sıra No :	Adı :	İlçesi :	Bucağı :
1	Alucra İlçe Mer.B.	Alucra	Merkez
2	Akçiçek	Alucra	Merkez
3	Aktepe	Alucra	Merkez
4	Arda	Alucra	Merkez
5	Ardıç	Alucra	Merkez
6	Armutlu	Alucra	Merkez
7	Aydinyayla	Alucra	Merkez
8	Babapınar	Alucra	Merkez
9	Bereketli	Alucra	Merkez
10	Beylerce	Alucra	Merkez
11	Boyluca	Alucra	Merkez
12	Çakmak	Alucra	Merkez
13	Çakrak	Alucra	Merkez
14	Çalgan	Alucra	Merkez
15	Çamlıyayla	Alucra	Merkez
16	Demirözü	Alucra	Merkez
17	Dereçiftlik	Alucra	Merkez
18	Doludere	Alucra	Merkez
19	Elmacık	Alucra	Merkez
20	Gökçebel	Alucra	Merkez
21	Güllüce	Alucra	Merkez
22	Günügüzel	Alucra	Merkez
23	Gürbulak	Alucra	Merkez
24	Hacılı	Alucra	Merkez
25	İğdecik	Alucra	Merkez
26	İngözü	Alucra	Merkez
27	Kabaktepe	Alucra	Merkez
28	Kaledibi	Alucra	Merkez
29	Kamışlı	Alucra	Merkez
30	Karabörk	Alucra	Merkez
31	Kavaklıdere	Alucra	Merkez
32	Kemalli	Alucra	Merkez
33	Koman	Alucra	Merkez
34	Konaklı	Alucra	Merkez
35	Köklüce	Alucra	Merkez
36	Pirili	Alucra	Merkez
37	Subaşı	Alucra	Merkez
38	Suyurdu	Alucra	Merkez
39	Tepeköy	Alucra	Merkez
40	Tohumluk	Alucra	Merkez
41	Yeşilyurt	Alucra	Merkez
42	Yükselen	Alucra	Merkez

ÇAMOLUK İLÇESİ
Merkez Bucağı

Sıra No :	Adı :	İlçesi :	Bucağı :
1	Çamoluk İlçe Mer.B	Çamoluk	Merkez
2	Akyapı	Çamoluk	Merkez
3	Bayır	Çamoluk	Merkez
4	Çakılkaya	Çamoluk	Merkez
5	Daldibi	Çamoluk	Merkez
6	Duluntaş	Çamoluk	Merkez
7	Eynir	Çamoluk	Merkez
8	Fındıklı	Çamoluk	Merkez
9	Gürçalı	Çamoluk	Merkez
10	Hacıahmetoğlu	Çamoluk	Merkez
11	Hacıören	Çamoluk	Merkez
12	Kaledere	Çamoluk	Merkez
13	Karadikmen	Çamoluk	Merkez
14	Kayacık	Çamoluk	Merkez
15	Kaynar	Çamoluk	Merkez
16	Kılıçtutan	Çamoluk	Merkez
17	Koçak	Çamoluk	Merkez
18	Köroğlu	Çamoluk	Merkez
19	Kutluca	Çamoluk	Merkez
20	Okçaören	Çamoluk	Merkez
21	Ozanköy	Çamoluk	Merkez
22	Pelitli	Çamoluk	Merkez
23	Pınarlı	Çamoluk	Merkez
24	Sarpkaya	Çamoluk	Merkez
25	Taşgılar	Çamoluk	Merkez
26	Taşdemir	Çamoluk	Merkez
27	Usluca	Çamoluk	Merkez
28	Yenice	Çamoluk	Merkez
29	Yeniköy	Çamoluk	Merkez
30	Yusufeli	Çamoluk	Merkez

ÜLKEMİZDE İDARİ YAPILANMA -İL KURULUŞU-

GİRİŞ:

Ülkemizde idari bölünmenin temelinde çeşitli faktörlerin olduğu görülür. 19. yüzyıla kadar idari yapılanma geleneksel, ekonomik ve tarihi faktörlere göre biçimlenmiştir. İl teşkilinde, bu faktörlerden bazen birinin, bazen diğerinin ağır basması sonucu varlık sebepleri birbirlerinden çok farklı iller meydana gelmiştir. Daha sonra Fransa İdari Teşkilatlanma'sı örnek alınarak coğrafi, tarihi ve ekonomik faktörler ön plana geçmiştir.

Ufak çaplı değişikliklerle birlikte bu sistem Cumhuriyet dönemine kadar korunmuştur.

Yeni Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İdari Sistemi'ni aynen korumuşsa da, iç isyanların etkisiyle bazı yeni idari birimlerin kurulması gerekmiştir. İç güvenliğinin temini, daha etkin kamu hizmeti götürme ve merkezi otoritenin güçlendirilmesi faktörleri temel baz alınmıştır. 1950'li yıllarda siyasî faktörün de rol oynadığı gözlenmektedir. En son olarak İktisadi, sosyal ve kültürel alanda hızla kalkınan Türkiye'nin idari yapısının da bu gelişmeye paralel olarak reforma tabi tutulduğu, insanımıza daha etkin kamu hizmeti götürmek, iktisadi, coğrafi, kültürel ve sosyal şartlara uygun, ekonomik kalkınmayı temine yönelik idari teşkilatların kurulduğu bilinmektedir.

Bu amaçla 1987 yılında ilk etapta en fazla ihtiyaç duyulan birimler olarak 103 ilçe kurulmuş, ilçe olma şartlarını taşıyan birimlerin de bu statüye kavuşturulmasına yol açılmıştır. İhtiyaç duyulan birimlerin il ve ilçe olarak teşkilatlandırılması çalışmaları devam etmektedir.

İDARİ TARİHCESİ

Şehrin ilk kuruluş yeri Isola (Güneygören) Köyü'dür. Romalılar'a kadar bölgenin en önemli yerleşim yeri olan Isola Şehri Romalılar'dan itibaren önemini gittikçe kaybetmeye başlamıştır. Pont Krallığı'nı ortadan kaldıran Roma kumandanlarından Pompeyüs tarafından bugünkü Bayram Köyü'nün bulunduğu yerde kurulan Nikopolis gittikçe büyüyerek bölgenin en önemli yerleşim merkezi olmuştur. M.İ. 395 tarihinde Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması ile Anadolu Bizans İmparatorluğu'na katılmış ve Nikopolis Şehri'nin adı Mavrakastoron olarak değiştirilmiştir. M. S. IV yüzyılın sonlarında Roma İmparatoru Teodos'un son zamanlarında Orta Asya'dan gelen Peşenek ve Kuman Türkleri Anadolu'nun içlerine kaçarak ilerlemişler ve bir müddet Orta Doğu Anadolu'yu ellerine geçirmişlerdir. Türkler zamanında Şebinkarahisar'ın bulunduğu yer Elgün veya Keygun ismi verilmiş, bu topraklar yeniden Romalılar'ın eline geçince Keygun kelimesi Kogonya (Kolonya) şekline dönüşmüş ve böyle anılmıştır.

Anadolu Türkleri'nin eline geçtikten sonra uzun yıllar Şebinkarahisar yeniden Keygun olarak adlandırılmış, bilahare kalesine atfen şehrin ismi Karahisar şekline dönüştürülmüştür. 1473 yılında Fatih Sultan Mehmet Otlukbeli Savaşı'ndan sonra İstanbul'a dönerken Şebinkarahisar'a uğramış ve üç gün kaldığı bu şehre Karahisar-ı Şarkı adını vermiştir.

1924 yılına kadar şehrin ismi Karahisar-ı Şarkı olarak kalmış, 11 Ekim 1924 tarihinde ilçemizi ziyaret eden Ulu Önder Atatürk bu ziyaret sırasında ilçenin ismini

Şebinkarahisar, Türkler'in eline geçtiği 1075 tarihinden 1473 tarihine kadar 410 yıllık müddet zarfında Beylik şeklinde idare edilmiştir. Şebinkarahisar, Osmanlı İmparatorluğu topraklarına katıldığı 1478 yılından 1515 yılına kadar Amasya Vilayeti'ne bağlı kalmıştır. 1515 yılında Trabzon, Canik ve Şebinkarahisar Livaları birleştirilerek Erzincan'a bağlanmıştır. 1538 yılına kadar Erzincan Vilayeti'ne bağlı kalan Şebinkarahisar, bu tarihte Erzincan'dan alınarak tekrar Amasya Vilayeti'ne bağlanmıştır. 1553 yılına kadar Amasya ili'ne bağlı kalan Şebinkarahisar 1553 yılında Amasya Vilayeti'nden alınarak Erzurum'a bağlanmıştır. 1805 yılına kadariki buçuk asır Erzurum'a bağlı kalan Şebinkarahisar 1865 yılında Erzurum'dan alınarak Trabzon'a bağlanmıştır. Aynı tarihte Ordu, Giresun ve Gökboy Şebinkarahisar Sancağı'na bağlanmıştır. Yeniden yapılan vilayet düzenlemesiyle 1865 yılında Şebinkarahisar Trabzon'dan alınarak Amasya ve Tokat Sancağı ile birlikte Sivas'a bağlanmıştır. Şebinkarahisar 1865 tarihinden vilayet haline getirilerek bağımsız bir vilayet durumuna getirildiği 1923 yılına kadar Sivas'a bağlı kalmıştır. 1923 yılından 1933 yılına kadar on yıl müddette vilayet olan Şebinkarahisar 1933 yılında ilçe haline getirilerek Giresun Vilayeti'ne bağlanmıştır.

Şebinkarahisar İlçesi, Kelkit Yöresi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel merkezi olma özelliğini eskiden olduğu gibi bugün de taşımaktadır. İlçemizin tarihi, coğrafi ve kültürel yapısı göz önüne alındığında ilçe kamuoyunun vilayedik talep ve inancı da kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

COĞRAFI YAPI

İl yapılması teklif edilen yöremiz, Kuzey Anadolu'nun Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Kelkit Yöresi ile Giresun Dağları arasında bulunmaktadır. Doğusunda 1616 Km kare yüz ölçümü ve 1400 m. rakımı ile Alucra İlçesi, kuzeyinde 820 Km kare yüz ölçümü ve 50 m. rakımı ile Dereli İlçesi, güneyinde 1665 Km kare yüzölçümü ve 950 m. rakımı ile Suşehri İlçesi, batısında Suşehri ve 968 Km kare yüzölçümü ve 800 m. rakımı ile Koyulhisar ilçeleri vardır. İlçenin yüz ölçümü 1378 Km kare, rakımı ise 1352 m. dir.

Şebinkarahisar İlçesi'nde dağlar, vadiler ve yaylalar geniş yer kaplar. 50-60 Km uzaklıkta kıyıya paralel olarak uzanan Giresun Dağları Şebinkarahisarı kıyı şeridinden ayırır. Bazı yerlerde 3000 m.yi aşan bu dağları ancak Eğribel (2070m.) ve Şehitler (2000 m.) geçitlerinden yararlanarak aşılabılır. Canik Dağları da denilen bu dağların devamı olan Karagöl Dağları gittikçe yükselerek 3095 m. yüksekliğe kadar çıkmaktadır. Alucra'dan batıya doğru uzanan ve Güneygören Köyü'nden itibaren Şebinkarahisar'ın doğu sınırına giren Berdiga Dağı ve ilçenin güney batısında yer alan Egma Dağı ilçenin başlıca dağlarıdır.

Şebinkarahisar, Alucra, Suşehri ve Koyulhisar ilçeleri'nin kapladığı alana Kelkit Havzası denir. Ortalama yüksekliği 1500 m. üzerinde bulunan Kelkit Havzası doğuda Fındıklıbel, Sakaltutan Kıranı, batıda Karabayır, Köse Dağı, kuzeyde Eğribel, Çambaşı, güneyde Tokçam ve Çardaklı adlarıyla anılan yüksek dağlarla çevrilidir.

2. Alucra (Giresun) :

3. Çamoluk (Giresun)

4. Gökçekent (Susehri- Sivas) (Çıkarılabilir)

5. Yeşilbük (Şiran- Gümüşhane) (Çıkarılabilir)

Bu sıralama yapılırken bölgenin coğrafi yapısı göz önünde tutulmuştur. Ayrıca çeşitli değerlendirmelere göre bu listeye yeni yerleşim yeri eklenebilir veya çıkarılabilir. Görüldüğü gibi teklif edilen vilayet üç ilimizin parçalarından meydana gelmektedir.

Yukarıda il kapsamına alınması teklif edilen ilçeler arasından il merkezine en yakın olanı Şebinkarahisar olup Giresun ili'ne mesafesi 115 km. dir. Diğer ilçeler de aynı şekilde il merkezlerine çok uzak olup, çoğunun coğrafi ve iklim şartları nedeniyle ulaşım problemleri vardır. Uzaklık ve ulaşım zorluğu, bağlı oldukları il merkezleriyle bu ilçeler arasındaki her türlü ilişkiyi çok zayıflatmaktadır

UZAKLIK VE ULASIM PROBLEMLERİ

Daha önce de belirtildiği gibi yöredeki tüm ilçelerin bağlı oldukları il merkezleriyle uzaklık ve ulaşım problemleri mevcuttur.

1. Şebinkarahisar, Giresun ili'ne 115 km. uzaklıktadır.

2. Alucra ilçesi, Şebinkarahisar'a 41 km., Giresun ili'ne ise 131 km. uzaklıktadır.

3. Çamoluk ilçesi, Şebinkarahisar'a 77 km., Giresun ili'ne ise 167 km. uzaklıktadır.

4. Gökçekent, Şebinkarahisar'a 30 km., Sivas ili'ne ise 167 km. uzaklıktadır.

5. Yeşilbük, Şebinkarahisar'a 57 km. Gümüşhane ili'ne ise 127 km. uzaklıktadır.

Yukarıda ismi geçen ilçeler Kelkit Vadisi'nde yer almaktadırlar. Adı geçen ilçeler aynı havzanın içersinde bulunduklarından ekonomik, kültürel ve sosyal yönlerden de birbirleriyle bütünleşmişlerdir. Bunları birbirinden ayırmanın imkanı yoktur.

Kelkit Vadisi'ni Karadeniz'den ayıran Giresun Sıradağları üzerindeki karolu geçiş noktası Eğribel'de 2070 m., Şehiğer ' de 2000 metreden geçit verir. Ancak bu yollar sert ve dik yamaçlardan geçtiğinden tehlikeli virajlarla dolu olup kış mevsiminde de zaman zaman kapanmaktadır.

Giresun ve diğer vilayetlerde işi olan vatandaşlarımız aynı gün ilçelerine dönme imkanı bulamamakta ve bu durum vatandaşlarımıza maddi külfet getirmektedir.

YOL DURUMU

2045 m. pist uzunluğu olan STOLL tipi Şebinkarahisar Havaalanı inşaatı devam etmektedir.

Şebinkarahisar ilçe sınırları içersinde kalan karayolları ile diğer ilçelerin karayolları Sivas Bölgesi Susehri Şube Şefliği ve Giresun Şube Şefliği'nin görev alanına girmektedir. Giresun il sınırında bulunan 174 km. lik karayolunun 74 km. ilk kısmı Susehri Şube Şefliği'nin, 100 km. ilk kısmı ise Giresun Şube Şefliği'nin bakım ve kontrolü altındadır.

İlçenin il merkezine uzanan karayolları ve gerekse ilçenin köylerine giden yollar ağır kış şartları nedeniyle yılın dört ayında ulaşım çok zor sağlanmaktadır. Şube şefliklerinin ilçeden uzak olması, yapılacak olan çalışma ve acil durumlarda müdahaleyi geciktirmektedir. Yapımı programa alınan Şahinler Grup Yolu bu nedenlerle yıllardır yapılamamaktadır.

EĞİTİM VE ALTYAPI DURUMU

Eğitim : İlçemizde ilk ve ortaöğretim düzeyinde eğitim problemi bulunmamaktadır. Bütün köylerimizde ve birçok mezralarımızda ilkökul mevcut olduğu gibi, ilçe merkezinde de iki ilköğretim, iki ilkökul, bir lise, bir imam - hatip lisesi, bir sağlık meslek lisesi, bir ticaret meslek lisesi, bir anadolu lisesi, bir endüstri meslek lisesi mevcut olup, eğitim ve öğretime devam etmektedir. Ancak yöremizin ağır kış şartları ve olumsuz ulaştırma, öğretmen açığını gündeme getirmektedir. İlçeye ve köylerine tayin edilen öğretmenler en kısa zamanda tekrar ilçeden gitmek üzere ginsimlerde bulunmaktadır. Bu durum eğitim ve öğretimdeki kaliteyi düşürmektedir.

Haberleşme : P.T.T. Hizmetleri yönünden yöremiz bütün Türkiye'de olduğu gibi çağdaş haberleşme araçları vasıtası ile tüm dünyaya açılabilir. Telefon olmayan köyümüz yoktur.

1989 yılına kadar sadece TRT-1 kanalından TV seyredilirken bugün uydu yayınlarından verilen bütün Türk TV'leri izlenebilmektedir. 1991 yılında Radyo-ling Sisteme geçen P.T.T. ve halkın katkıları ile bütün yayınlar net olarak izlenmektedir.

Elektrik : İlçenin elektrik sorunu bulunmamaktadır. 57 köyümüzün tamamında elektrik mevcuttur. Ancak ağır kış şartları elektrik hatlarında olumsuzluklar meydana getirmekte olup, bakım ve onarımı uzun zaman almaktadır.

Sağlık : İlçe merkezinde tam teşekküllü devlet hastahanesi, verem savaş dispanseri ve sağlık ocağı mevcuttur. Ayrıca iki köyümüzde sağlık ocağı ve buna bağlı olarak 16 sağlık evi mevcuttur. Hastanede iki cerrah, üç uzman doktor bulunmaktadır. Ayrıca verem savaş dispanserinde bir doktor, sağlık ocaklarında ise toplam 7 pratisyen doktor bulunmaktadır. Bu kurumlarda çalışan personeller de yine zorluklar nedeniyle kısa sürede gitme eğilimi içerisinde.

İçme Suyu : İlçe merkezinin su şebekesi 1953 yılında kurulmuş olup, ekonomik ömrünü tamamlamıştır. 36 yıldan beri hizmet veren bu şebeke hizmeti zorlaştırmakta ve gün geçtikçe su sıkıntısına yol açmaktadır. Köylerimizin içme suyu gayri sihi ve yetersizdir. Halen kuyu ve kaynak suyu kullanan köylerimiz vardır.

EKONOMİK YAPI

Tarım : İlçenin ekonomik yapısı tarıma dayalıdır. Ana çalışma ve geçinme alanı ziraatçılık ve hayvancılıktır. Başlıca endüstri bitkileri patates, tütün, şekerpancarı ve ayçiçeğidir. Bunların yanısıra bakliyat ve hububat ekimi yapılmaktadır. Geçim kaynağı olarak tarım büyük rol oynamaktadır.

Hayvancılık : Yörenin en büyük gelir kaynaklarından biri de hayvancılıktır. Hayvancılığın önemli olmasının nedenlerinden başlıcası yeterli ve verimli yaylalara sahip olunmasıdır. 1993 yılı itibarı ile büyükbaş hayvan sayısı 24558, küçükbaş hayvan sayısı 46000 ve kanatlı hayvan sayısı 37025 adettir. Ancak bu ka-

İhtiyaçla dayalı olarak geçimini sürdüren halkı yeterli bulamadığından istenilen verimi alamamaktadır.

Madencilik : Şebinkarahisar adını aldığı şap taşı yönünden ve aşağıda belirtilen madenler yönünden oldukça zengindir.

Başlıca madenler :

- a) Uranyum (Uğurca Köyü Esküne Yaylası ve Çukurova mevkii)
- b) Şap Taşı (Alümit) (Şaplıca ve Göreze köyleri mevkii)
- c) Eski Foça Alümit
- d) Linyit Kömürü (Üçköprü, Karaköy ve Saydere mevkii)
- e) Simli Kurşun Madeni (Subak, Asarcık ve Totak mevkii)
- f) Çinko-Kurşun (Totak Yaylası)
- g) Altın (Subak mevkisinde)

Yukarıda belirtilen madenlerin çoğu işletilmemektedir. Bunlardan sadece çinko kurşun ayrışımı Ber-Oner Madencilik A.Ş. tarafından Çağlayan Köyü hudutları içerisinde kurulan tesiste yapılmaktadır.

Ormancılık : İlçemiz orman yönünden pek zengin sayılmaz. Buna karşılık köyünüzün yıllık yakacak ihtiyacını karşılamaktadır. Daha çok yayla bölgelerinde ibrelili ağaçlar mevcuttur.

Ticaret : İlçenin bağlı bulunduğu Giresun ili ile ticari faaliyeti yok denecek kadar azdır. Şebinkarahisar ile Giresun yolunda yılın dört ayında ulaşım çok zor sağlanmaktadır. Zaman zaman yolun kapalı olmasından dolayı ilçeyi ticari faaliyetlerinde ulaşım imkanları elverişli olan Sivas ve Erzincan illerine yöneltmiştir.

SOSYAL YAPI

Nüfus : İlçenin 1939 yılında geçirmiş olduğu deprem, daha sonra 1961 yılında meydana gelen yangın ve bunları takiben cereyan eden afet olayların halkın zorunlu olarak göçüne sebep olmuştur. 1933 yılında vilayet durumundayken ilçeye dönüştürülen Şebinkarahisar İlçesi halkı bu durumdan gelişmenin duracağını gö-rerek İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlere göç etmiştir. Halen bu göç devam etmektedir. Şu anda ilçe merkezi nüfusu 23330, köylerin nüfusu 16557 olmak üzere toplam 39897 nüfusa sahiptir.

Konut : İlçede meydana gelen yoğun göç nedeniyle ekonomik durumu iyi olan vatandaşlar ilçe dışına çıkmışlardır. Bu nedenle ilçeye istenilen ölçüde yatırım yapılmamıştır. Bu yatırımların başında konut sorunu vardır. Ulaşımın zor olması ev malzemelerinin pahalıya mal olmasını, pahalıya mal edilen malzeme de alım dışı olmayan vatandaşlarca alınıp kullanılamamaktadır. Bu konut sorununun değişik bir yönünü ortaya çıkarmaktadır. Zorunlu tayin dışında yabancı memur burada barınamamaktadır. Bununda başlıca nedeni konut sorunudur.

Toplum Hayatı : İlçe merkez ve köylerinin asayışı tamamen sağlanmış durumdadır. Mezhep farkılığının olmaması, köylerin genellikle akraba ve hısım olmaları, ilçe merkezindeki nüfusun belli başlı bir kaç aileden meydana gelmiş olması ve akraba olmaları asayişe müessir olayların meydana gelmesini önlemektedir. Halkın kültür ve eğitiminin yüksek oluşu bu gibi olayları asgariye indirmektedir.

KÜLTÜR

Tarihi mirasın, gelenek ve göreneklerin, folklor zenginliklerinin ve eğitim sevi-

ve diğer eserleriyle Şebinkarahisar İlçesi'nde halkın kültür seviyesi oldukça yüksektir. Başlıca kültür zenginlikleri olan tarihi eserler şunlardır.

Atatürk Evi ve Müzesi, Şebinkarahisar Kalesi, Fahrettin Behramşah Camii, Topal Mehmet Paşa (Kurşunlu) Hamamı, Meryem Ana Manastırı, Kurşunlu Camii, Taş Hanlar, Perdev Niyav Çeşmesi, Kadioğlu Camii, Fatih Camii, Belediye Çeşmesi, Şaplıca Kilisesi ve Licese Kilisesi'dir.

II Kapsamına Girecek Yerleşim Birimlerinin Genel Özellikleri

İlçeler	Yüzölçümü	Köy Sayısı	Merkez Nüfusu	Köy Nüfusu	Toplam Nüfusu
Ş. Karahisar	1378 km2	57	23330	16567	39897
Alucra	998 km2	41	11517	10158	21675
Çamoluk	621 km2	29	1794	8847	10641
Gökçekent	283 km2	15	229	4657	4886
Yeşilbük	188 km2	23	2407	2349	4756
Toplam	3468 km2	165	39277	42578	81855

SONUÇ

Daha öncede belirtildiği üzere, Osmanlı döneminde livalık, sancak beyliği, Cumhuriyet döneminde 1923-1933 yılları arasında vilayet durumunda olan Kelkit yöresinin ticaret merkezi olan Şebinkarahisar'ın 1933 yılında vilayet durumundan alınarak Giresun İl'ine bağlı bir ilçe haline dönüştürülmüştür. Şebinkarahisar'a vilayetlik hakkının tekrar iadesi ile İl haline dönüştürülmesi tüm Şebinkarahisarlıların olduğu kadar yöre halkının da dileğidir.